

Regionaalse arengu tegevuskava rakendusplaan 2023-2026_seiretabel 2023

KINNITATUD 01.12.2023.a käskkirjaga nr 250

Tegevus	Oodatavad väljundid	Vastutav ministerium	Kaasvastutaja d, partnerid	KETK/IVTK	Info elluviimise kohta 2023.a
Juurprobleemide ülesed tegevused					
0.1 Valdcondlike toetusmeetmete kavandamisel piirkondlike vajadustega arvestamine ning toetuste tõhusam suunamine piirkondadesse, kus vastava juurprobleemi lahendamine vajab enam tähelepanu	<p>ELi struktuurivahendite toetusmeetmete eelnõude ettevalmistamisel, millel on puutumus regionaalse arengu juurprobleemidega on kooskõlas TAT juhenditega kaalutud ja rakendatud võimalusi meetmete regionaalsete mõjude suurendamiseks.</p> <p>Rakendades nt piirkonniti erinevaid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - toetus- ja omafinantseeringu määrasid - toetuse saamise tingimusi kasusaajatele - toetusfondi suuruseid või taotlusvoore koos broneeritud vahenditega - lisaboonuseid hindamiskriteeriumites - kindlatele sihtpiirkondadele suunatud meetmeid või meetmete alategevusi - erilahendusi taotlejate teavitamisel ja projektinõustamisel 	Kõik ministeriumid			EL struktuurivahendite toetusmeetmete eelnõude ettevalmistamisel on tehtud horisontaalsete põhimõtete arvestamise analüüs, kus muuhulgas hinnati ka puutumust regionaalse arengu juurprobleemidega ning tulenevalt analüüsi tulemustest ja puutumuse olemasolust, on toetuse andmise tingimustes kaalutud võimalusi, kuidas regionaalseid mõjusid võimaluse korral suurendada. Kultuuriministeriumil on 5st toetuse andmise tingimusest hetkel vastu võetud 4, kuid kõigi 5 puhul on teostatud horisontaalsete mõjude analüüs ja hinnatud puutumust regionaalse tasakaalustatusega. Loomemajanduse arendamise meetmes rakendatakse projektide valikukriteeriumides lisapunktide andmist, kui taotleja/toetuse saaja püsiv tegevuskoht asub väljapool Tallinna või seda ümbritsevad kohalikke omavalitsusi või Tartut. Teavitustegevuses pööratakse eraldi tähelepanu toetusvõimaluste tutvustamiseks regioonides (sh maakondlike arenduskeskuste jms organisatsioonide kaudu).
	Ministeriumid juhendatud ja nõustatud EL-i struktuurivahendite toetusmeetmete ettevalmistamise käigus piirkonniti diferentseeritud lahenduste kasutamise osas meetmetes nende regionaalsete mõjude suurendamiseks	ReM			
0.2 Riigi, KOV ja regionaalse tasandi strateegilise planeerimise ja riigieelarve kavandamise korrastamine ning nende omavahelise kooskõla tagamine (EE2035)	Valdkondlike arengukavade koostamise juhendiga kavandatud täpsemad mehhanismid ja juhised eri tasandi (riik, regioon, KOV) arengustrateegiate ja planeeringudokumentide omavahelise kooskõla tugevdamiseks ning jälgitud nende juhiste rakendamist valdkondlike arengukavade väljatöötamise ja kooskõlastamise protsessis	Riigikantselei, ReM			
	Koondatud maakonna arengustrateegiatest tulenev valdkondlik sisend valdkondlike arengudokumentide koostamisel arvestamiseks	ReM			
	ReMi koondatud sisendi põhjal on valdkonna arengukavade ja tegevuste ettevalmistamisel kaalutud ja võetud arvesse maakonna arengustrateegiates toodud vajadusi ja ettepanekuid riigi sekkumisteks. Valdkondlikes arengudokumentides antud ühtlasi ülevaade nende ettepanekute ja vajadustega arvestamise kohta	Ministeriumid			KUM on pööranud viimastel aastatel erilist tähelepanu kov-ide toetamisele riikliku kultuuripoliitika elluviimisel kov-ide ja maakonna tasandil, 2023. ja 2024. on läbiviidud sellekohased inspiratsioonipäevad, koolitused ja kohtumised maakondades. 2023. a valmis maakondliku kultuurikorralduse analüüs koos poliitikasoovitustega regionaalse kultuurikorralduse edendamiseks
	Kohalike arengukavade seosed riigi strateegiliste eesmärkidega on reguleeritud KOKS-s	ReM	Riigikantselei		
0.3 Regionaalarengu kui keske teema tervikliku käsitluse tagamine riigi strateegilises planeerimises, valdkonnapoliitikates ruumilise mõõtmise tugevdamine ja ruumilise arengu koordineeritud kavandamine (EE2035)	Riigi ja regionaalse tasandi strateegilise planeerimise paremaks sidustamiseks on töötatud välja juhised kohaliku ja regionaalse tasandi inimvara arendamiseks, mis toetab riigi strateegiliste eesmärkide saavutamist	Riigikantselei; ReM			
	Regionaalse tasandiga arvestamise tugevdamiseks riigi strateegilises planeerimises on 2022.a lõpuks täiendatud ja ajakohastatud regionaalarengu mõju hindamise juhendit ja kontrollküsimustikke, tõhustades mh maapiirkondadele avalduva mõju hindamist ja arvestamist	ReM, JUM	Riigikantselei		LÕPPENUD

	<p>Regionaalarengu mõju hinnatud ja arvestatud vastavalt regionaalarengu mõju hindamise ja toetusmeetmete regionaalarengu mõju suunamise juhenditele valdkondlike arengustrateegiate ja õigusaktide eelnõude ettevalmistamisel</p>	Ministeeriumid			KuMi (siseriiklikest vahenditest) toetusmeetmete ümberkujundamisel on lähtutud regionaalsest mõjust kui ühest väga oluliselt aspektist ning lähtuvalt sellest vaadatakse toetusmeetmeid pidevalt üle ning tehakse vajadusel vastavaid muudatusi. Läbi on viidatud vastavaid toetusmeetmete mõjude hindamisi.
	Uue üleriigilise planeeringu (ÜRP2050) koostamisel on terviklikult lähtutud regionaalse arengu vajadustest ning täpsustatud valdkondlikes strateegiadokumentides ÜRP-ga arvestamise alused 2025.a lõpuks.	ReM			
	Analüüsitud ja töötatud välja ettepanekud Vabariigi Valitsusele regionaalse mõjuga poliitikate regionaalsel tasandil koordinaatsiooni tugevdamiseks, regionaalsete arengulepete ja nõukogude loomiseks. Viidud läbi algatust toetav TSI uuring ning piloteeritud vastavaid lahendusi 2 regiooni näitel.	ReM	Muud ministeeriumid		
0.4 Regionaalse ja piirkondliku arengu kavandamise ja seireks vajamineva regionaalstatistika tagamine riikliku statistika arendamise raames <i>(RPP2024)</i>	Tagatud „Eesti 2035“, Regionaalse arengu tegevuskava ja valdkondlike arengukavade seiremõõdikute jälgimiseks vajamineva regionaalstatistika avaldamine Statistikaameti poolt maakondlikus ning linnalise, väikelinnalise- ja maalise asustuspiirkonna tüüpide lõikes. Samuti võetud kasutusele TÖR-i andmeid piirkondliku tööhõive ja ettevõtluse andmete ruumilise täpsuse parandamiseks	ReM, Statistikaamet	Riigikantselei		
Juurprobleem 1: piirkondlikud erinevused töökohtade kättesaadavuses ja tööalastes eneseteostusvõimalustes					
<i>„Eesti 2035“ siht: Eestis elavad tegusad ja arukad inimesed ... kus luuakse võrdsed võimalused tööturul ning tagatakse tööturu regionaalne tasakaalustatus</i>					
1.1 Tööturu- ja haridusvaldkonna riiklikes arengukavades ja programmides (sh Heaolu arengukava, Tööturuprogramm, Hariduse ja noorteprogramm) elluviimise seires olulisemate mõõdikute saavutatuse jälgimine regionaalselt	<p>Jälgitud võimalusel mõõdikute regionaalseid erinevusi (maakondlikus või NUTS3 piirkondade lõikes), vajadusel kavandatud täiendavad sekkumised nende regionaalse mõju ühtlustamiseks, kui piirkondlikud erinevused mõõdikute osas ei vähene:</p> <p><i>*kutsehariduses õpingud lõpetanud 20-34 aastaste hõivemäär</i></p> <p><i>*tööjõus osalemise määr 15-74 aastaste seas (et maakondade näitajad ei erineks üle 10 %-punkti)</i></p> <p><i>*töökohapõhises õppes osalenute arv</i></p> <p><i>*põhikoolijärgsed õpivalikud</i></p> <p><i>*õpingute jätkamine/mittejätkamine pärast põhikooli</i></p> <p><i>*õppeasutuste arv (nt eraldi põhiharidus ja kesk ja kutseharidusasutuste arv)</i></p> <p><i>*õpetajate keskmine palk</i></p> <p><i>*täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr;</i></p> <p><i>*eri- ja kutsealase haridusega täiskasvanute (25–64-aastaste) osakaal</i></p>	MKM, HTM, ReM			
1.2 Kirde- ja Kagu-Eesti jt halvemate tööhõivenäitajatega piirkondade tööturgude toetamine regionaalse tasakaalu tagamiseks <i>(EE2035, HEAK2035)</i>	<p>Tööturu toetusmeetmetega (sh mitte-eesti noorte tööellu sisenemise toetus Ida-Virumaale kogusummas 476 000 eurot, <i>tööhõiveprogrammi toetus, palgatoetus, piirkondlik töökoha loomise toetus, mobiilsustoetus ja tööjõu koolitusmeetmed; Ida-Virumaa noorte töövaatlusprogramm; tööturul konkurentsivõime toetamine</i>) on tagatud inimeste ja ettevõtete toetamine Ida-Virumaal ja Kagu-Eestis ning vajadusel mujal suurema tööpuudusega piirkondades</p> <p>Töötatud välja ja rakendatud muud tegevused Ida-Virumaa tööturu kohandamiseks süsinekutraalsele majandusele üleminekuga, sh töölt-töole liikumise ning ümber- ja täiendõppe toetamine põlevkivisektori töötajatele <i>(ÕÜF)</i></p> <p>Jätkub üle-eestilise ulatusega spordi- ja kultuurisündmuste käivitamise toetamine Ida-Virumaa programmi raames <i>(IVP)</i></p> <p>Ministeeriumid on analüüsinud täiendavate regionaalsete palgakoeffitsientide rakendamise vajadust avaliku sektori töökohtadel Ida-Virumaal</p>	MKM	Töötukassa	IVTK, KETK	
		MKM	Töötukassa	IVTK	
		ReM	KuM	IVTK	
		Ministeeriumid		IVTK	
1.3 Eelduste loomine kaugtöö laiemaks kasutamiseks piirkondades	Analüüsitud kaugtöö tegemise praktikaid, peamisi probleemkohti ning võimalikke kaugtöö tegemist soodustavaid meetmeid ning töötatud välja kaugtööd soodustavaid muudatusi sisaldav töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmise eelnõu	MKM			

	<p>Riigisektoris soodustatud paindlikku üle-eestilist värbamist ning kaugtöötamist, sh luues püsivat ja ajutist kaugtööd võimaldavaid kaugtöökohti maakonnakeskustesse rajatavates riigimajades</p> <p>Parandatud kaugtöötamise ja kaugvärbamise võimalusi riigipalgaliste ametikohtade regiooniti ühtlasema jaotuseni jõudmiseks</p> <p>Kagu-Eesti programmi raames toetatud Kagu-Eesti kaugtöökeskuste võrgustiku väljaarendamist suurendamaks piirkonna võimekust kaugtööteenuste osutamisel tööhõive suurendamiseks ja uute elanike meelitamiseks</p>	ReM; RM	Ministeeriumid		
		Ministeeriumid			KUM soodustab ja toetab kaugtöötamise võimalusi ning ministeeriumi tasandil on värvatud inimesi, kelle elukoht on väljaspool Tallinna.
		ReM		KETK	
Juurprobleem 2: regionaalne ebavõrdsus sissetulekutes ja vaesuses <i>„Eesti 2035“ siht: Eestis elavad tegusad ja arukad inimesed</i>					
2.1 Heaolu arengukavas ja selle programmide elluviimise seires olulisemate mõõdikute jälgimine regionaalselt	Jälgitud võimalusel mõõdikute (sh <i>suhtelise vaesuse määr</i>) piirkondlikke erinevusi maakondade või NUTS3 piirkondade lõikes, vajadusel kavandatud täiendavad sekkumised meetmetes nende regionaalse mõju ühtlustamiseks, kui piirkondlikud erinevused mõõdikute osas ei vähene.	SOM			
Muid eraldiseisvaid tegevusi selle juurprobleemi all praegu ei kavandata, kuna panustavad teiste juurprobleemide (eelkõige 1, 7 ja 8) all kavandatud tegevused					
Juurprobleem 3: piirkondlikud erinevused tervises ja tervena elatud eluajas <i>„Eesti 2035“ siht: Eestis on tervist hoidvad inimesed ja keskkond</i>					
3.1 Tervisevaldkonna riiklikes arengukavades ja programmides (sh Rahvastiku tervise arengukava; Inimeskse tervishoiu, Tervist toetavate valikute, Tervist toetava keskkonna programmid) elluviimise seires olulisemate mõõdikute jälgimine regionaalselt	<p>Jälgitud võimalusel mõõdikute regionaalseid erinevusi (vähemalt maakondlikus või NUTS3 piirkondade lõikes), vajadusel kavandatud täiendavad sekkumised meetmetes nende regionaalse mõju ühtlustamiseks, kui piirkondlikud erinevused mõõdikutes ei vähene:</p> <p><i>*katmata tervishoiuteenuste vajadus</i></p> <p><i>*keskmine oodatav eluiga (et 2030.a poleks üheski maakonnas Eesti keskmisest üle 2 aasta lühem)</i></p> <p><i>*piirkonnaspetsiifiliste erivajadustega arvestamine lõimitud teenuste arendamisel</i></p>	SOM			
3.2 Koostöös KOV-de, perearstide ja haiglatega kujundatud lõimitud sotsiaal-, tervishoiu- ja haridusteenused ning välja arendatud teenuse pakkumist toetav taristu, mille puhul on arvestatud piirkondlike vajadustega (<i>EE2035</i>)	Integreeritud heaoluteenuste arendamise ja osutamise keskuste toetusmeetset on toetatud investeeringuid Kuressaare ja Narva haiglates (summas 28 mlj eurot)	SOM			
	Loodud kogukondlikud ennetus- ja peretöökeskused lõimitud tervishoiu- ja sotsiaalteenuste pakkumiseks	SOM			
3.3 Maakondlike tervisekeskuste rajamine tõmbekeskustesse arvestades rahvastiku paiknemist ja piirkondlikku teenusevajadust (<i>ITP2024</i>)	Tervisekeskuste rajamise toetusmeetme elluviimisel arvestatud maakonna arengustrateegiates ja maakonnaplaneeringutes kavandatuga. 2023.a lõpuks valminud meetme toel maakondade tõmbekeskustes 57 tervisekeskust, tagades seeläbi parem ligipääs mitmekülgsetele terviseteenustele, ja vähendades piirkondade vahelist tervisealast ebavõrdsust	SOM			
	Tõmbekeskuste põhise mudeli kujundamine tervise ja sotsiaalteenuste pakkumisel (<i>VVTP</i>)	SOM			
3.4 Pädevuskeskustena töötavate regionaalhaiglate kaasajastamine ja võrgustamine maakonnahaiglatega (<i>ITP2024</i>)	Haiglate võrgustumise kaudu on kindlustatud maakonnahaiglate meditsiiniline ja majanduslik jätkusuutlikkus ning seeläbi kõigi Eesti piirkondade elanikele paranenud kvaliteediga eriarstiabi kättesaadavus maakonnahaiglates	SOM			
3.5 Meditsiini kaugteenuste pakkumine arvestades haja-asustatud piirkondade vajadusi (<i>ITP24</i>)	Toetatud paindlikku terviseteenuste korraldamist ja nutikaid lahendusi teenuste osutamisel (<i>ITP24</i>), arvestades seejuures hõreasustuspriikondade vajadusi. Analüüsitud on uute nüüdisaegsete tervisetehnoloogiate kasutuselevõtu võimalusi ning tagatud meditsiini kaugteenuste lahenduste rahastamine Haigekassa kaudu	SOM	Haigekassa		
3.6 Riigile vajalike oskustega töötajate (sh tervishoiutöötajad) järelkasvu tagamine	Suurendatud arstide ja apteekrite lähtetoetusi ning muudetud toetuse tingimusi paindlikumaks, kes asuvad tööle väljapoole Tallinnat ja Tartut (<i>ITP2024</i>)	SOM			

piirkondlike vajadusi arvestades (EE2035)	Koostöös kohalike omavalitsustega otsitud võimalusi muude toetavate meetmete rakendamiseks arstide ja tervishoiutöötajate maapiirkondadesse tööle asumiseks (sh täiendavad motivatsioonipaketid perearstidele, maapiirkondade tervisekeskuste juures eriarstiabi teenuse osutamiseks meedikute koormuse alammäära langetamiseks, eriarstide residentuuri ja õdede praktika korraldamine jm tervishoiuteenuste komponentide hüvitamiseks) (Jgv MKAS, ELVL)	SOM			
3.7 Maakondlike spordirajatiste vajaduspõhine toetamine ning spordi- ja liikumisharrastuse elavdamine (SP2024)	Jätkatud regionaalsete tervisespordikeskuste toetusmeetme elluviimist ning valmistatud ette analüüs ja ettepanekud tervisespordikeskuste üleriigilise võrgustiku arendamiseks liikumisvõimaluste pakkumisel vabas õhus (VVTP)	KUM			1. 2023. aastaks taotlusvooru "Regionaalsete tervisespordikeskuste edasiarendamine perioodil 2023–2026" ette nähtud vahendid on tervisespordikeskustele eraldatud. Taotlusvooru maht 600 000 eurot. 2. 2023. aastaks taotlusvooru "Regionaalsete tervisespordikeskuste olme- ja teenindushoonete rajamise toetamine" ette nähtud vahendid on eraldatud. Taotlusvooru maht oli 3 mln eurot. 3. VVTP punkti (tervisespordikeskuste üleriigilise võrgustiku arendamiseks liikumisvõimaluste pakkumisel vabas õhus) täitmise tähtaeg on 2024. a aprill. Analüüsi koostamine on toimumas.
	Toetatud tegevustoetusega maakondlike spordiliitude tegevust kohaliku spordi ja liikumisharrastuse elavdamisel	KUM			Toetatud 2023. aastal ligi 0,7 mln euroga
	Ida-Virumaal on välja arendatud Alutaguse rahvusparki külastustaristu	KLM	RMK, Keskkonnaamet	IVTK	
3.8 Kohalikul tasandil tervisedenduse toetamine	Õigusraamistik tervisedenduseks kohalikul tasandil on korrastatud. KOV-dele on teadmispõhise tervisedenduse elluviimiseks võimaldatud koolitusi, nõustamist ja ligipääs TAI poolt välja töötatud või Eestile kohandatud tõendus põhiste tööriistadele, Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi regionaalse tasandi andmed on regulaarselt uuendatud	SOM	TAI		
	Halvemat tervisenäitajatega Kirde-Eesti ja Kagu-Eesti maakondadele suunatud Norra FI rahastusperioodi raames eraldi tegevused kohalike tervise-meeskondade loomise ja KOV terviseprofiilide koostamise toetamiseks. Programmiga liitunud KOVid saavad mentori, kes aitab tervisealaseid tegevusi tõendus põhisel kavandada ja ellu viia	SOM		IVTK, KETK	
	Välja on töötatud meede ühiskondlikku muutust toetavate sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamiseks Ida-Virumaal (summas 5 mlj EUR) (ÕÜF)	SOM	IVOL	IVTK	
3.9 Õhukvaliteedi ja ohtlike ainete levikuga seotud piirkondlike terviseriskide maandamine	Loodud on toetuskeem ja ellu on viidud kemikaalide riskide hindamise partnerluse (PARC) ja biomonitooring tegevused Ida-Virumaal põlevkivi kaevandamise ja töötlemisega seotud keskkonna-probleemide lahendamiseks ja tervisekahjude vähendamiseks (summas 840 000 EUR) (ÕÜF)	SOM	KLM	IVTK	
	Välja on töötatud toetusmeetmed õhukvaliteedi seirevõrgustiku arendamiseks ning lõhnahäiringu vähendamiseks Ida-Virumaal	KLM		IVTK	
Juurprobleem 4: regionaalne ebavõrdsus ühiskonnaelus osalemise ning vaba-aja ja haridusega seotud eneseteostusvõimalustes „Eesti 2035“ siht: Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud ... kus igaühel on võimalus eneseteostuseks terve elukaare ulatuses					

4.1 Haridus-, kultuuri-, lõimumis- ja kodanikuühiskonna valdkonna riiklike arengukavade ja programmide elluviimise seires olulisemate mõõdikute saavutatuse jälgimine regionaalselt	Jälgitud võimalusel valdkonna arengukavade mõõdikute regionaalseid erinevusi (eelkõige maakondlikus või NUTS3 piirkondade lõikes), vajadusel kavandatud täiendavad sekkumised meetmetes nende regionaalse mõju ühtlustamiseks, kui piirkondlikud erinevused mõõdikutes ei vähene: <i>*täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr</i> <i>*ettevõtlusprogrammis osalevate ettevõtete arv</i> <i>*madala haridustasemega mitteõppivate 18–24-aastaste osakaal</i> <i>*noorsootöö teenustega rahul olevate noorte osatähtsus (%)</i> <i>*osakaal elanikkonnast, kes on viimase 12 kuu jooksul osalenud vabatahtlikus tegevuses</i> <i>*osakaal elanikest, kes tunnevad, et neil ei ole võimalust mõjutada ühiskonda</i> <i>*KOVde arv, kus toetatakse elanike organiseeritud tegevusi</i> <i>*vabatahtlike poolt abistatud isikute arv</i> <i>*elanike liikumisaktiivsus</i> <i>*sotsiaalsete ettevõtete müügitulu</i> <i>*Eesti elanike osalemine kultuurielus</i> <i>*rahulolu kultuuri üleriigilise kättesaadavuse ja ligipääsetavusega</i> <i>*Eesti keelt kasutavate inimeste osakaal rahvastikust</i>	HTM, SOM, SIM, KUM	ReM		KUM: Eesti elanike osalemine kultuurielus uuring toimus 2023. aastal, peale tulemuste avaldamist (2024. I pa lõpus) kavandame kohtumised maakondades kov kultuurivaldkonna esindajatega (II pa 2024), et arutada uuringu tulemusi konkreetsetes maakonnas (2022. toimusid 4 maakonnas vastavad kohtumised 2020. sama uuringu tulemuste põhjal), et saada sisendit kultuuripoliitika kujundamisse. 2023. aastal toimus ka Eesti Integratsiooni Monitooringu järjekordne uuring, mille tulemusi on samuti plaanis kov-idega arutada 2024. a. Peame väga oluliseks ka nimetatud uuringute tutvustamist kov-idele, et viimased arvestaksid vastavate näitajate ja trendidega enda vastavates valdkondades strateegiliste eesmärkide seadmisel.
4.2 Gümnaasiumi- ja põhikoolivõrgu korrastamine koostöös KOVdega ning nende võimestamine põhihariduse võrgu korrastamisel (EE2035)	Koostöös KOV-dega kujundatud regionaalsete rahvastiku- ja keskus-tagamaa suhete muutustega arvestav koolivõrk, millega on tagatud kahaneva rahvastikuga piirkondades kodulähedane õpe vähemalt põhikooli esimeses ja teises kooliastmes ning kolmanda kooliastme õpe KOVde suuremates keskustes Kavandatud toetusmeede (SF21+) Ida-Virumaa põhikoolivõrgu korrastamiseks ja kohandamiseks kahaneva rahvastiku tingimustele, tagades hariduse hea kvaliteedi ja kättesaadavuse (summas 72 mlj eurot)	HTM	ReM		
		HTM		IVTK	
4.3 Ühtsete piirkondlike hariduskeskuste loomine koostöös regionaalsete ja kohalike huvipooltega (EE2035, HVAK2035)	Alustatud piirkondlike hariduskeskuste mudeli välja töötamist ja esimeste hariduskeskuste väljaarendamist (milles on ühendatud üld-, kutse- ja kõrghariduse ning mitteformaalse õppe ja noorsootöö väljundid) piloteerides kontseptsiooni valitud maakondades (HVAK)	HTM			
4.4 Arengutõuget vajavate piirkondade vajadustega arvestamine haridusteenustes ja õpivõimalustes (HVAK 2035)	SF 21+ noortevaldkonna arendamise toetusmeetmete (noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks; NEET-noortele tugimeetmete pakkumine) kavandamisel ja elluviimisel on arvestatud regionaalse dimensiooniga, suunates meetmed noorsootöö regionaalse kättesaadavuse parandamisele ja KOV-dele toetamisele noorte tõrjutsuriski ennetamisel Ellu viidud ettevalmistavad tegevused keskkonnahariduskeskuse loomiseks Ida-Virumaale Tagatud tugi üldhariduskoolidele muu kodukeelega õpilaste toetamiseks Ida-Virumaal Toimib keeleõpetajate metoodiline toetamine ning muu emakeelega haridustöötajate eesti keele õpe ning muu emakeelega (sh rändetaustaga) õpilaste eesti keele õpe üld- ja kutsehariduses. Üleriigiline tegevus, sh fookusega Ida-Virumaale, millel on sihtgrupist tulenevalt oluline mõju Ida-Virumaal Narva eesti keele maja tegevus on laienenud ühte täiendavasse asukohta Ida-Virumaal	HTM	SOM		
		KLM		IVTK	
		HTM	SIM	IVTK	
		HTM		IVTK	
		KUM		IVTK	Narva eesti keele maja on laiendanud oma tegevuse Lüganuse vallas. Tööle on võetud piirkondlik koordinaator ning toimuvad erinevad koolitused ning muud tegevused.
4.5 Õpetajate järeelkasvu tagamine piirkondlike vajadusi arvestades, sh keskustest kaugemates ja kahaneva asustusega piirkondades (EE2035)	Rakendatud Ida-Virumaal eesti keeles õpetavatele õpetajatele palga lisatasu koefitsienti ning töötatud välja täiendavaid motivatsioonipakette Ida-Virumaale tööle asuvatele õpetajatel	HTM		IVTK	

V kultuuri	Rakendatud kultuuri regionaalset kättesaadavust edendavad toetusmeetmed ja tegevustoetused (KP24) vähemalt senises mahus	KUM			Toetusprogramm "Teater maal" on jätkunud samas mahus, koostöös ReM-iga on arutatud voozu suurendamist 2024. aastal 20 000 euro võrra. 2023. aastal käivitus toetusmeede "Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate rahvaraamatukogude arendusprojektide toetamise tingimused ja kord" kov-ide rahvaraamatukogude ajakohastamiseks ja teenuste kvaliteedi ning kättesaadavuse parandamiseks. Taotlusvooru maht on 500 000 eurot. Jätkuvalt toetatakse rahvaraamatukogudes teavikute soetamist 2 025 000 euroga. Muuseumide tegevustoetuste ja "Muuseumide kiirendi" voozud on jätkunud samas mahus. Era-, KOV-i ja avalik-õiguslike isikute muuseumide tegevustoetuse meetmes muudeti 2023. aastal hindamiskriteeriume, et teatud eelise saaks muuseumid väljaspool Tallinna ja Tartut. Rahvakultuuri valdkonnas on laulu- ja tantsupeo kollektiivide tegevustoetus jätkunud samas mahus 1 000 000 milj euroga. Laulu- ja tantsupeo juhendajate palgatoetus oli 2023.a summas 1 878 226 eurot ja 2024. a eelarve on 2 574 370 eurot. Uue meetmena käivitus 2024.a maakondade laulu- ja tantsupidude toetus eelarvega 266 912 eurot.
	Tagatud etendusasutuste kestlik toimimine koostöös KOVdega ja etenduste toetamine eri piirkondades (EE2035) . Täpsustatud regionaalse kättesaadavuse kriteeriumi hindamise aluseid Etendusasutuste seaduse rakendusaktiga.	KUM			Munitsipaaletendusasutuste, sihtasutusena tegutsevate munitsipaaletendusasutuste ja eraetendusasutuste tegevustoetuse määrukses ja hindamismetoodikas on täpsustatud senise etendustegevuse piirkondliku kättesaadavuse kriteeriumit.
	Koostöös KOVdega töötatud välja lahendused kohalikul tasandil paindlikuks kultuurivaldkonna töökorralduseks ja KOVde kultuuritöötajatele palgakasvu tagamiseks samas ulatuses riigi kultuuritöötajatega (KuAK30)	KUM			2023. aastal RES-i protsessis kultuuritöötajate palgatõusu ei arutatud.
	Jätkatud ja arendatud Kagu-Eesti regionaal- ja kultuuriprogramme	KUM, ReM		KETK	Jätkuvad Kagu-Eesti suunal tegutsevad Setomaa, Vana-Võromaa ja Mulgimaa pärimuskultuuri toetusmeetmed kogumahu 432 126 eurot.
4.7 Vajaduspõhise sotsiaalkaitse arendamine, korraldades inimese, riigi ja KOVide vastutuse jaotuse (EE2035)	Vajaduspõhise sotsiaalkaitse mudeli arendamine ning inimese, riigi ja KOVde vastutuse korraldamine toimunud koostöös kohalike omavalitsustega	SOM			
	Ellu on viidud sotsiaaltranspordi arendamise katseprojekt Kagu-Eestis	SOM		KETK	LÕPPENUD
	Alustatud vabatahtlike kaasamise mudeli rakendamist hoolekandesüsteemis koostöös Külaliikumisega Kodukant	SOM			
4.8 Kogukondade ja kodanikuühenduste võimestamine ja osalemise toetamine valitsemises, sh kohalike teenuste pakkumisel (EE2035)	Loodud kogukonnakoordinaatori ametikohad maakondades, mille kaudu võimestatakse kodanikuühiskonna üle-eestilist nõustamisteenust maakondlike arenduskeskuste võrgustiku baasil (KÜP2024, EE2035)	SIM	KÜSK		
	Toetatud linnaliste asumit-, küla- jm kogukonnaseltside tugi- ja arendustegevusi, sh piirkondlike projektikonkursside kaudu (KÜP2024)	SIM			
	Ellu on viidud sotsiaalse innovatsiooni arendamise katseprojekt Ida-Virumaal (KÜP2024)	SIM			
	Välja on töötatud, piloteeritud ja skaleeritud kohaliku tasandi poliitikakujundamise koostööformaadi mudel, mida rakendatakse vähemalt 10 omavalitsuses 2024. aastal	SIM	ReM, KUM		

	2024. aastaks kasutatavad kõik KOVID kogukonnakeskset lähenemisviisi, kus kogukonnad on end määratlenud ja KOVI poolt aktsepteeritud, neis on määratletud eestkõneleja/esindaja ning kaasatud kohaliku elu kujundamisse (<i>KÜP2024</i>)	SIM			
	Kodanikuühiskonna mõju suurendamine ja arengu toetamise meetmete (SF21+) kavandamisel ja elluviimisel on arvestatud regionaalse dimensiooniga (laste ja noorte kodanikuühiskonda kaasamine), kaalutud eriprojektide toetamist kindlates piirkondades või kindla fookuse suunamist mõne piirkonna vabaühendusele	SIM			
4.9 Uuississerändajate ja tagasipöördujate kohanemise toetamine kohalikul tasandil koos KOV-dega (<i>LP23</i>)	Meetme <i>Kohanemise ja lõimumise toetamine kohalikul tasandil</i> (SF21+) kavandamisel ja elluviimisel on arvestatud piirkondlike vajaduste ja eripäradega ning kaasatud kohaliku tasandit. Meetme toel on: *võimestatud KOV-e lõimumis- ja kohanemisteenuste arendamisel ja pakkumisel ning uuississerändajate tugivõrgustike kogukondliku mudeli rakendamisel; *suurema uuississerändajate arvuga piirkondades on tööle asunud lõimumis- ja kohanemiskoordinaatorid; *toetatud kohalike lõimumisstrateegiate ja -meetmete väljatöötamist eelkõige uuississerändajate ja tagasipöördujate olulisemates sihtkohtades (sh Narva ja Ida-Virumaa, Tartu ja Tartumaa, Pärnu, Tallinn)	KUM			Meetme elluviimiseks on 2023.a. kehtestatud määrus (26.01.2023 nr 24 "Kohalike omavalitsuste toetamine lõimumise, sealhulgas kohanemise teenuste pakkumisel"). Määruse kohaselt tegevuste elluviija on Eesti Linnade ja Valdade liit ning partneriteks on Tartu linn, Tallinna linn, Pärnu linn, Rakvere linn ning Saaremaa vald. Partneromavalitsustes on tööle asunud lõimumis- ja kohanemiskoordinaatorid. On toimunud õppereisid ning koolitused.
4.10 Väljaspool suuremaid linnapiirkondi inimeste eneseteostusvõimalusi parandavate regionaalarengu toetusmeetmete elluviimine	Töötatud välja ja rakendatud ERF-st rahastatav toetusmeede kvaliteetsete avalike teenuste kättesaadavuse parandamiseks piirkondades, lähtudes maakonna arengustrateegias kavandatud ja rakendades piirkonniti broneeritud rahajaotust, sh eelistades rahajaotusel Kagu-Eestit ja Ida-Virumaad	ReM		<i>IVTK, KETK</i>	
	Jätkatud kohaliku omaalgatuse programmi elluviimist, rakendades piirkondliku rahajaotuse valemit	ReM			
Juurprobleem 5: regionaalne ebavõrdsus liikumisvõimalustes ja ühendustes <i>„Eesti 2035“ siht: Eestis on kõigi vajadusi arvestav, kvaliteetne ja turvaline elukeskkond ... kus on tagatud ligipääsetavus ja vajaduspõhine transporditeenus kõigi transpordiliikide koostoimes</i>					
5.1 Transpordi ja IKT taristu valdkonna riiklike arengukavade ja programmide elluviimise seires olulisemate mõõdikute saavutatuse jälgimine ka regionaalselt	Jälgitud võimalusel mõõdikute regionaalseid erinevusi (eelkõige maakondlikus või NUTS3 piirkondade lõikes), vajadusel kavandatud täiendavad sekkumised meetmetes nende regionaalse mõju ühtlustamiseks, kui piirkondlikud erinevused mõõdikute osas ei vähene: <i>*kiire internetiühendusega majapidamiste osakaal</i> <i>*rahulolu e-teenustega ettevõtjate ja elanike seas</i> <i>*ühistranspordiga rahulolu kasv transpordiliigiti</i> <i>*parandatud kvaliteediga (riigi)maanteed osakaal</i> <i>*maakondlike bussiliinide, sõitjate arv (km, in);</i> <i>*ühistranspordi, jalgsi ja jalgrattaga tööl käimise osakaalu tõus (%);</i> <i>*riigiteede võrgu seisundi parendamine</i>	KLM	ReM		
5.2 Rahvusvaheliste ja riigisiseste ühenduste arendamine, mis vähendavad ajakulu vahemaade läbimisel ning suurendavad ligipääsetavust (<i>EE2035</i>)	Riigi teehoiukava koostamisel lähtutakse muuhulgas piirkondlikest vajadustest ja maakonnaplaneeringutes määratletud prioriteetidest ning kaasatakse KOV-e kava koostamisele	KLM	TRAM		
	Teostatud riigimaanteedega tolmuvabaks muutmist vastavalt teehoiukava eesmärkidele	KLM			
	Toetatud KOV-de jalg- ja jalgrattateede arendamist regionaalarengu toetusmeetmete raames, rakendades piirkondlikku rahajaotuse valemist ning arvestades omafinantseeringu määra puhul KOVide finantsvõimekust (<i>RP2024</i>)	ReM			
	Riigi maanteetaristu arendamiseks, regionaalsete rongiühenduste kiiruste tõstmiseks ning eelkõige saartega ühenduskindluse tagamiseks vajalike vee- ja õhuteede regionaalsed investeeringud on SF2021+ toetusmeetmete toel teostatud vastavalt TLAK 2035-s kavandatud	KLM			

	Aastaks 2027 on Tapa-Narva raudteetrass elektrifitseeritud ning saavutatud piirkiirus 160 km/h	KLM		IVTK	
	SF21+ toetusmeede <i>Biometaani transpordisektoris tarbimise toetamine</i> suunatud hõreda tanklavõrguga piirkondadele väljaspool tõmbekeskuseid	KLM			
5.2.1 Jätkusuutlikult majandatud ja ligipääsetava ühistranspordi ja jagatud liikumisviiside arendamine ning liikuvusteenuste kasutajakeskse disaini loomine koostöös KOV-dega (EE2035, TLAK2035)	Ühistranspordi taristu/teenuste arendamisel lähtutud üld- ja maakonnaplaneeringutes kavandatud keskustevõrgust ja üldisest liikuvusnõudlusest, sh keskus-tagamaa vahel ning sundliikumiste vähendamise põhimõtetest	ReM; KLM	TRAM, ÜTK-d		
	Arendatud mitmeliigilist ja paindlikku integreeritud liikuvusteenust üle-eestiliselt koos ühtse piletisüsteemi ja eri liikumisviiside parema ühildamisega (sh ühistranspordi eriliigid, sotsiaal- ja nõudetransport, "viimase miili" liikuvuslahendused ühistranspordi põhiliinide teenindamiseks, sõlmpunktide arendus, liikuvusuuringu läbiviimine ühistranspordi liinivõrkude arendamiseks jm) (EE2035, MKAS-d)	ReM			
5.3 Kiire interneti kättesaadavuse parandamine üle Eesti (EE2035, DÜAK30, ERSAP24)	SF21+ ja RFF vahenditest rahastatava <i>Väga suure läbilaskevõimega juurdepääsuvõrgu ehitamise</i> meetmes reserveeritud toetusvahendid maakondade ja KOVide põhisel maa- ja väikelinnalistele asulatele arvestades olemasolevat kiire internetiühendusega kaetust ning kaasates KOV-e investeringute asukohtade prioriseerimisse	KLM			
	Töötatud välja kogukondliku sidetaristu rajamise toetuse (riigieelarve vahenditest), mille elluviimine suunatud maapiirkondadele	KLM			
	5G sageduslubade avalikel konkurssidel on seatud tingimuseks, et konkursi võitja peab kahe aasta jooksul arvates sagedusloa saamisest üle Eesti paigaldama ja aktiveerima minimaalselt 200 tugijaama, millest 100 tugijaama võivad asuda Harju maakonnas, kuid igas maakonnas peab asuma vähemalt viis tugijaama	KLM			
Juurprobleem 6: regionaalne ebavõrdsus inimeste igapäeva elutingimustes <i>„Eesti 2035“ siht: terves Eestis on kõigi vajadusi arvestav, kvaliteetne ja turvaline elukeskkond ... kus on tagatud piirkondlikult tasakaalustatud ruumiline areng ning rahvastikumuutustega, ühiskonna vajaduste ja keskkonnanahoiuga arvestavad ruumilahendused</i>					
6.1 elamumajanduse, keskkonna, siseturvalisuse valdkonna riiklike arengukavade ja programmide (sh REKK, STAK, Ehituse programm, Siseturvalisuse programm) elluviimise seires olulisemate mõõdikute saavutatuse jälgimine ka regionaalselt	Jälgitud võimalusel mõõdikute regionaalseid erinevusi (maakondlikus või NUTS3 piirkondade lõikes), vajadusel kavandatud täiendavad sekkumised nende regionaalse mõju ühtlustamiseks, kui piirkondlikud erinevused mõõdikute osas ei vähene: <i>*riiklike toetuste abil rekonstrueeritud korterelamute eluruumide ja väikeelamute arv</i> <i>*uute nõuetele vastavate eluruumide lisandumine</i> <i>*oma elukohta turvaliseks pidavate inimeste osakaal</i> <i>*elanike osakaal, kellele tagatud elupäästevõimekusega päästemeeskondade kohale jõudmine 15 minutiga</i> <i>*PPA poolt tihe-/hajaasustusega alal elu ja tervist ohustavale sündmusele piirajaga reageerimise osakaal</i> <i>*elukeskkonnaga rahulolu</i>	KLM, SIM	ReM		
6.2 Kvaliteetse ruumi aluspõhimõtete läbiv järgimine ruumiotsustes kohalikul ja riiklikul tasandil (EE2035)	Viidud ellu koolitus- ja teavitustegevusi KOVde, ministeeriumite jm ruumiloomega tegelevate riigiasutuste teadlikkuse ja kompetentsi kasvatamiseks kvaliteetse ruumi aluspõhimõtetes	ReM, KUM	KLM		Kvaliteetse ruumi aluspõhimõtteid on tutvustatud Eesti Rahvakultuuri Keskuse poolt läbiviidud kohalike omavalitsuste kultuurijuhtide arenguprogrammi koolitustel.
	Läbi viidud elukeskkonna arendamise strateegilise raamistiku analüüs aastatel 2022-23, arvestades selle tulemusi KOVde ja riigiasutuste kompetentsi kasvatamisel kvaliteetse ruumi arendamisel	KLM			
6.2.1 Kahaneva elanikkonna tingimustele kohandatud ruumilahenduste (sh taristu) kasutuselevõtu toetamine, millega tagada	Koostöös OECD-ga valminud poliitikasoovitused ruumikasutuse ja teenuste korraldamise kohandamiseks kahaneva asustuse väljakutsetele ning töötatud välja ettepanekud vastavate tegevuste ellurakendamiseks	ReM	Muud ministeeriumid		

kvaliteetsete teenuste kättesaadavus ja kestlik ehitatud keskkond (EE2035)	KOVD on juhendatud asulate kompaktsemaks kohandamisel ning jätkusuutliku ehitatud keskkonna (sh taristu) arendamisel	ReM	Muud ministeeriumid		
	Riik on lähtunud oma investeeringutes ning KOV-idele investeeringutoetuste andmisel regionaalsetest kahanemisega kohandamise põhimõttest (teenustevõrgu kujundamisel lähtutud regionaalsetest rahvastikuprognosidest, teenuste ja asutuste füüsilise koondamine linnasüdamesse, ühishoonetesse)	ReM, KLM, HTM, KEM, SOM			
	Toetatud väikelinnade ajalooliste keskuste elavdamist ja hoonestuse kohandamist uutele funktsioonidele (KUP24) ning nende teenuste, avaliku ruumi ja elukondliku kinnisvara ligipääsetavuse parandamist	KUM	ReM		Norra ja EMP toetuse abil jätkusid 2023. ehitustööd ühel objektil, algasid tööd neljal objektil ja lõppesid tööd ühel objektil. Üks objekt loobus (Paide linnas). 2023 aasta alguses suunati lisavahendeid 1 mln eur objektide vahel jaotamiseks. Valmis 9 vanalinna kohta koostatud tasuta trükist "Elavad vanalinnad" lugudega ajaloost ja vanalinnas tegutsemisest, allalaetavad: https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/trukised-elavad-vanalinnad Toimused ka koolitused ja valmisid videod, kogu info leitav https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/ameti-tegevus/elavad-vanalinnad-ajalooliste-linnasudamete-elavdamine-ja-kohalik-areng
	Pilootprojekti raames on välja töötatud õiguslikud ja finantsilised lahendused KOVdele tühjade ja pooltühjade korterelamute probleemile 2022.a lõpuks	ReM	JUM		
	Tühjenevate korterelamute pilootprojekti alusel on aastal 2022 KOV-dele avatud toetusmeede pooltühjade kortermajade kokku kolimiseks ja amortiseerunud hoonete lammutamiseks Ida-Virumaal (IVP)	ReM	KOVid	IVTK	
	Taotletud lisavahendeid 2023-26.a RES-i tühjenevate korterelamute toetusmeetme laiendamiseks üle-eestiliseks, keskendudes suurema vajadusega piirkondadele	ReM	KLM		
	Töötatud välja ja rakendatud toetusmeede Ida-Virumaa omavalitsuste omavalitsuste investeeringuteks õiglase ülemineku toetamisel (ÕÜF)	ReM	IVOL	IVTK	
6.2.2 Kvaliteetse elukeskkonna ja hoonefondi kestlik uuendamine koostöös KOVidega ning väljapoole suuremaid keskusi elama asumist soodustavate rahastamisvahendite mitmekesistamine (EE2035)	Viidud läbi turutõrkeuring, mis on aluseks aktiivsetest kinnisvaraturu piirkondadest eemal olevate tõmbekeskuste eluasemeturu elavdamise rahastamisvahendite käivitamiseks	ReM	KLM		LÕPPENUD
	Korterelamute rekonstrueerimise toetusmeetmete (SF21+) rakendamisel on piirkondlikult diferentseeritud toetusmäära piirkondlikke kinnisvara turutõrkeid arvestades ning tehtud madalama kinnisvaraväärtusega piirkondadele erisus osaliste tehnosüsteemide ja kandekonstruktsioonide rekonstrueerimistööde võimaldamiseks	KLM			
	Töötatud välja täiendavaid laenu- ja käendusinstrumente eluasemevaldkonnas, arvestades regionaalseid turutõrkeid erapankade kinnisvaralaenu andmisel, sh: *riiklik käendus kuni 80% ulatuses noortele peredele ja spetsialistidele väljaspoole suuremaid linnapiirkondi eluaseme soetamiseks ning jätkatud regionaallaenu eraldamist korteriühistutele; *eluaseme kaaslaen krediidasutustega, mis on suunatud maapiirkonnas eluaseme osta, ehitada või renoveerida soovivatele eraisikutele	KLM, ReM	EISA, MES		LÕPPENUD
	Koostatud tänavaruumi uus standard, mis järgib ligipääsetavuse ja teisi kvaliteetse ruumi aluspõhimõtteid avalikus ruumis (VVTP)	KLM			
	Läbi viidud kvartalipõhise renoveerimisprogrammi katseprojekt (VVTP)	KLM			
	RRFi korterelamute ja väikeelamute energiatõhususe suurendamise meetmete rakendamisel kasutatakse piirkonniti diferentseeritud toetusmäärasid	KLM			

	Primaarenergia tõhusama kasutuse ja lõpptarbimises taastuenergia osakaalu suurendamise meetmete (<i>Kaugküttesüsteemide ja katelseadmete renoveerimise ja rajamise toetamine</i>) rakendamisel arvestatakse KOVde soojusmajandust käsitlevate arengudokumentidega ning kasutatakse võimalusel toetusmäärade piirkondlikke erisusi	KLM			
	Rakendusuringute ja eksperimentaalarenduse programmi	KLM			
	SF21+ vahenditest rahastatavate suuremate linnapiirkondade säästva liikuvuse korraldamise meetmete (<i>Tallinna trammiliikluse arendamine; Jalgrattateede põhivõrgustike ehitamine ja jalgratta parkimisvõimaluste parandamine; Mitmeliigiliste ühistranspordi sõlmede arendamine</i>) kavandamisel ja elluviimisel on lähtutud piirkonnaspetsiifilistest vajadustest säästva liikuvuse arendamisel	KLM			
	Töötatud välja pilootprojekt rahastusega 5 mlj eurot Kagu-Eesti ja Ida-Virumaa maapiirkondade alla 1000 elanikuga asustusüksustes elamistingimuste parandamiseks eraisikutele eluaseme ehitamisel või renoveerimisel ning alustatud selle rakendamist. Pilootprojekti elluviimise järgselt laiendatud meede üle-eestiliseks	ReM	MES	IVTK, KETK	
	Jätkatakse täiendava nõustamise pakkumisega Ida-Virumaal EISA rakendatavate energiatõhususmeetmete kasutuse intensiivistamiseks	ReM		IVTK	
	Välja töötatud ja rakendatud meede Ida-Virumaa linnapiirkondade taaselustamiseks SF21+ vahenditest	ReM		IVTK	
	Kagu-Eestis on toetatud uute puurkaevude rajamist	KEM		KETK	TEGEVUSEGA EI JÄTKATA
	Jätkub Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetusmeetme rakendamine	ReM		KETK	
6.3 Turvalise ruumi arendamine koostöös KOVidega ning KOVide ja kogukondade võimestamine turvalise ja tervisele ohutu keskkonna/avaliku ruumi loomisel (<i>EE2035</i>)	Kohalikul tasandil turvalisuse tagamiseks on arendatud ja toetatud püsivate koostöövormide kasutuselevõttu (nt KOV turvalisuse nõukogu), mis põhinevad kogukonnakesksel lähenemisel ja võrgustikutööl (<i>STAK30</i>)	SIM			
	Tagatud kvaliteetsete turvalisuse teenuste (sh politsei, pääste, hädaabi) kättesaadavus kõigis piirkondades koostöös KOV-dega: KOV-idele antud täiendavaid volitusi avalikus ruumis korraldajatele reageerides oma ülesandeid iseseisvalt täita; vabatahtliku päästeteenuse toetamisel rakendatud piirkonnaspetsiifilisi lähenemisi (nt väikesaarte vabatahtlike päästekomandode täiendav püsitoetus); kutseliste ja vabatahtlike päästekomandode võrgustiku kaudu tagatud abi 15 minuti jooksul 92%-le Eesti elanikkonnast (<i>STAK30</i>)	SIM			
	Päästjate ja politseitöötajate järelkasvu tagamisel lähtutud piirkondlikest vajadustest, sh pakutud sisekaitse eelkutsõpet Ida-Virumaa ja piiri regioonide koolides	SIM			
	Päästevõimekuse suurendamise meetmete (SF21+) kavandamisel ja elluviimisel on arvestatud piirkonnaspetsiifiliste ohuteguritega pääste/merepääste vallas	SIM			
	SF21+ kliimaeesmärkide elluviimise, välisõhu kaitse ja kiirgusohutuse meetmete (<i>üleujutusohu ennetamise ja leevendamise; kombineeritud sadeveesüsteemide rajamise; KOV-de kliima- ja energiakavade koostamise toetus</i>) toetusmeetmete kavandamisel ja elluviimisel arvestatud regionaalsete eripäradega ja piirkondliku potentsiaaliga projektivalikul ning kaalutud vahendite piirkondlikku jaotust ja piirkonniti erinevaid toetusmäärasid ja lisaboonuseid	KLM			
	Meetmest <i>Eluslooduse kaitse ja kasutus</i> (SF21+) toetatud rohestamiskavade koostamist ja elluviimist ja elurikkuse parendamist linnades	KLM			
	SF21+ ennetava ja turvalise elukeskkonna meetmete (sh <i>Ennetav ja turvaline elukeskkond, Laste ja perede toetamine, Kohaliku tasandi võrgustikutööl põhinev koostöömudel</i>) kavandamisel ja elluviimisel arvestatakse regionaalse dimensiooniga ning toetuste piirkonniti ühtlasema jaotuse põhimõtet	SIM, SOM			

	Sadamate akvatooriumi kaitse investeeringute toetuste (SF21+) kavandamisel ja elluviimisel on arvestatud kohaspetsiifiliste vajadustega, sh suunates parema ühenduskindluse tagamiseks saartega vahendid lainemurdjate arendamiseks puuduliku kaitstusega Rohuküla, Heltermaa, Ruhnu ja Kihnu sadamatesse	KLM			
	Valmis on ehitatud Idapiiri maismaaosa taristu ja tehniline seiresüsteem ning korraldatud on selle hooldus	SIM		KETK	
	2022 aastal avatud programmipõhine toetusmeede jäätmete käitluse piirkondlikuks arendamiseks Ida-Virumaal (ÕÜF)	KLM		IVTK	
	2022 aastal avatud programmipõhine toetusmeede kaevandamisega ja põlevkivi töötlemisega seotud keskkonnaprobleemide lahendamiseks Ida-Virumaal (ÕÜF)	KLM		IVTK	
	Välja on töötatud ja ellu viidud toetus põlevkivi kaevandamise tagajärjel rikunud Kurtna järve veerežiimi taastamiseks Ida-Virumaal (summas 1,4 mlj eurot) (ÕÜF)	KLM		IVTK	
6.4 Ressursikasutuse pikaajaline strateegiline planeerimine lähtudes piirkondlike eripäradest ja võimalustest	Algatatud maavarade strateegilise/ruumilise kasutamise põhitingimusi määratlevate maakondlike teemaplaneeringute koostamine	ReM, KLM			
6.5 „Kohaliku kasu“ motivatsioonimehhanismide loomine, et suurendada taluvushuvi, mis toetaks arendusi ja suurinvesteeringuid kohalikul tasandil (EE2035, REKK2030)	Ettevõtte tegevuskoha KOVi ja kohaliku kogukonna kohaliku kasu instrumentide analüüs läbi viidud (RP24), ettepanekud instrumentideks välja töötatud ja esitatud Vabariigi Valitsusele	ReM, KLM	KLM		
6.6. Regionaalsete kompetentsikeskuste või vee-ettevõtete loomine, et tagada nõuetekohane veeteenus ka väljaspool suuremaid linnapiirkondi	Kompetentsikeskuste ja vee-ettevõtete koolitamise ja regionaalsete ühisprojektide suurema toetusmääraga toetamisega parandatud veeteenuste kvaliteeti, oskusteadmisi ja kulutõhusust väljaspool suuremaid linnapiirkondi ja maapiirkondades, kus veeteenuse kvaliteet ja taristu ei ole jätkusuutlik	KLM	ReM, KOVd		
6.7 Regionaalarengu toetusmeetmete elluviimine piirkondliku elukeskkonna arendamiseks (RP2024)	Jätkatud maakondlike arengustrateegiate elluviimise, hajaasustuse ja väikesaarte regionaalarengu programmide ning kohaliku omavalitsuse hoonete energiatõhususe parandamise meetme elluviimist	ReM			
	Välja töötatud ja rakendatud SF21+ toetusmeede nutikate linnaarengu lahenduste (sh rohelaenduste) väljaarendamiseks (RP24)	ReM			
	Maakondlike arengustrateegiate toetusmeetme Ida-Virumaa tegevuste võimendamiseks on iga-aastaselt eraldatud lisavahendid Ida-Virumaa programmist (IVP)	ReM		IVTK	
	Välja töötatud ja avatud toetusmeede õiglase ülemineku piirkondlike algatuste toetamiseks Ida-Virumaal (ÕÜF)	ReM		IVTK	
Juurprobleem 7: piirkondlikud erinevused ettevõtete konkurentsivõimes ja ligipääsus kapitalile, „Eesti 2035“ siht: Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik ... pakkudes ettevõtlusele arenguvõimalusi kõigis piirkondades					

7.1 Ettevõtluse, innovatsiooni ja TA valdkonna riiklike arengukavade ja programmide (sh TAIE ja PÕKA) elluviimise seires olulisemate mõõdikute saavutatuse jälgimine ka regionaalselt	Jälgitud mõõdikute regionaalseid erinevusi (maakondlikus või NUTS3 piirkondade lõikes), vajadusel kavandatud täiendavad sekkumised meetmetes nende regionaalse mõju ühtlustamiseks, kui piirkondlikud erinevused mõõdikutes ei vähene: *väljaspool Harjumaad loodud SKP elaniku kohta EL-27 keskmisest *nominaalne tööjõutootlikkus EL27 keskmisest *ettevõtete investeringud mittemateriaalsesse põhivarasse osakaaluna SKP-st *kaupade ja teenuste eksport *eksportivate ettevõtete arvu kasv *siseturistide ja välituristide ööbimiste arvu suhe maapiirkondade majutusasutustes võrreldes Tallinna ja teiste suuremate linnade ööbimiste arvuga *Eestisse tehtud otseinvesteeringute maht *nutika spetsialiseerumise, sh kohalike ressursside väärindamise fookusvaldkonna seires jälgitud võimalusel regionaalset mõõdet ja vajadusel arvestatud seire tulemustega meetmete ja sekkumiste kohandamisel *3 aastat varem loodud ettevõtete arv, mille käive on suurem kui 200 000 €	MKM, HTM, ReM	ReM		
7.2 Majanduse struktuursete muutuste kiirendamise toetamine väljaspool Harjumaad (EE2035; TAIE2035)	Viidud ellu väljaspool Harjumaad majanduse struktuurseid muudatusi toetavad alljärgnevad tegevused	MKM, ReM	SOM		
7.2.1 Ettevõtluse, innovatsiooni ja TA toetusmeetmete väljatöötamisel piirkondlike erisustega arvestamine, piirkondade fookusvaldkondade arengusse panustamine ning meetmete tõhusam suunamine väljapoole Harjumaad ja piirkondadesse, mille ettevõtluse areng on kesisem	Ettevõtluskeskkonna arendamise, rahvusvahelistumise ja innovatsiooni soodustamise toetusmeetmete (SF21+) tegevuste kavandamisel ja elluviimisel on arvestatud regionaalse dimensiooniga ja kaasatakse maakondlikke arenduskeskuseid, sh: *Turismi arendamise nõudluse suurendamise toetuste puhul on kaasatud sihtkoha ja erialaliituste strateegilisi koostöövõrgustikke ning arvestatud mõju regionaalsele tasakaalustamisele hindamiskriteeriumites; *Iduettevõtluse hoogustamise toetuste puhul suunatud kuni 300 000 eurot väljapoole Tallinna ja Tartut regionaalsetele arenguprogrammidele ja kogukonnategevustele; *Ettevõtete starditoetus suunatud väljapoole Tallinna "kuldse ringi" omavalitsusi ja Tartut; *Ettevõtja tootearenduse toetuse taotluste hindamiskriteeriumites arvestatud eelisena asukohta väljaspool Harjumaad; *Rakendusuurigute ja eksperimentaalarenduse programmi rakendamisel viidud läbi täiendavat teavitus ja nõustamist vähemesindatud piirkondades; *Eesti turismivaldkonna elavdamise ja taaskäivitamise toetusmeetmes arvestatakse tegevuskavade hindamisel piirkonnaspetsiifilist lähenemist	MKM			
	Valminud analüüs ja ettepanekud Ühtekuuluvuspoliitika fondide 2021-2027.a rakenduskava alaeasmärkide "Nutikam Eesti" ja "Rohelisem Eesti" ettevõtluse toetusmeetmetest vähemalt 40% toetuste suunamiseks väljapoole Tallinna ja Tartu regioone	MKM, KLM	ReM; RaM; HTM; KUM		2023. a oktoobris ja novembris antud detailne sisend MKMi koostatud VV memorandumisse "Analüüs ja ettepanekud Nutikam Eesti ettevõtlusmeetmete puhul vähemalt 40% toetuste suunamiseks väljapoole Tallinna ja Tartu regioone".
	Loomemajanduse toetamise meetmete (SF21+) kavandamisel ja elluviimisel on arvestatud regionaalse dimensiooniga, sh hindamiskriteeriumite kujundamisel	KUM			Loomemajanduse arendamise meetmes rakendatakse projektide valikukriteeriumides lisapunktide andmist, kui taotleja/toetuse saaja püsiv tegevuskoht asub väljaspool Tallinna või seda ümbritsevad kohalikke omavalitsusi või Tartut.
	Ringmajanduse korraldamise meetmete (SF21+) kavandamisel ja elluviimisel on arvestatud regionaalse dimensiooniga, soodustades vähemarenenud piirkondades projektide elluviimist, rakendades piirkonniti erinevaid riigiabi määrasid ja arvestades piirkondlike vajadustega meetme tegevuste elluviimisel	KLM			

	RRFi meetme <i>Tootmisettevõtja ärimudeli toetus</i> elluviimisel rakendatakse erinevaid toetusmäärasid Harjumaa ja Tartu linna (50%) ja ülejäänud Eesti (70%) puhul ning meetmete elluviimisesse kaasatud maakondlike arenduskeskuseid	MKM			
	Välja töötatud RRF meede <i>Bioressursside väärimdamine</i> ning ELi ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2021–27 meetmed <i>Investeeringud bioressursside väärimdamisse</i> ja <i>Ettevõtete konkurentsivõime kasvutoetus</i> , mis toetavad maa- ja rannapiirkondade ettevõtluse arengut ja lisandväärtuse kasvu	ReM	KLM		
	Välja töötatud EMKVF 2021-27 meede <i>Jätkusuutliku sinimajanduse võimaldamine ranna, saarte ja sisevete piirkondades ja kalapüügi ning vesiviljeluse kogukondade jätkusuutlik arendamine</i> on suunatud 8 EMKVF-i kalanduspiirkonna arendamisele ja toetab rannapiirkondade ettevõtluse mitmekesistamist	ReM			
	ELi ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2021–27 sekkumiste <i>LEADER - kogukonna juhitud kohalik areng</i> ja <i>Investeeringud ettevõtluskeskkonna arendamiseks maapiirkonnas</i> kaudu toetatud maapiirkondade ettevõtluse mitmekesistamist, arvestades kohalike eripärade, vajaduste ja võimalustega	ReM			
	Kaalutud võimalusi kehtestada Kagu-Eestile erisusi TAIE ettevõtlusmeetmete tingimustes	MKM		KETK	
	Analüüsitud võimalusi kasutada 2021-27 maaelu arengu meetmetes Kagu-Eestis ja Ida-Virumaal kõrgemaid sekkumismäärasid	ReM		IVTK, KETK	
	Keskkonnaprogrammi ringmajanduse programmis on antud Kagu-Eesti ressursside tõhusama kasutuse, jäätmete ja heitmete tekke vähendamise, keskkonnaseisundi parandamise ja ringmajanduse printsiipide kasutuselevõtu edendamisele suunatud projektidele maksimumpunktid keskkonnakaitse mõju valdkonnas	KLM		KETK	
	Välja töötatud ELi ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2021–27 meede "Investeeringud ettevõtluskeskkonna arendamiseks maapiirkonnas", mis on suunatud maapiirkonda väljaspool Tallinnaga piirnevaid valdasid	ReM			
	Rakendatud Kagu-Eesti ettevõtluse arengu toetusmeede (SF21+)	ReM		KETK	
7.2.2 Teadusasutuste ja ettevõtete koostöö toetamine Eesti ja selle piirkondade majandusele olulistes fookusvaldkondades (EE2035)	Täpsustatud on Eesti regioonide ettevõtluse fookusvaldkonnad ja nende eelisarendamise tegevused teiste arendusvaldkondade kõrval ning tagatud nende fookusvaldkondade ettevõtete arengu ja TA projektide toetusvõimalused ka üleriigiliste nutika spetsialiseerumise jm ettevõtluse- ja TA toetusmeetmete raames	ReM, MKM	HTM		
	Koosloomes piirkondlike partnerite ja ekspertidega (nt MAK-de, ülikoolide kolledžite, kompetentsikeskuste jt partneritega) töötatud välja ressursside väärimdamise teekaart, mille alusel kujundatakse temaatilised TA-programmid	MKM, HTM	ReM		
	Jätkunud Võrumaa kutsehariduskeskuse kompetentsikeskus Tsenteri edasiarendamine koostöös Võrumaa maakondliku arenduskeskusega	HTM		KETK	
	Analüüsitud võimalusi Kagu-Eesti biomajanduse rakenduskava koostamiseks ning valminud piirkondlike ringbiomajanduse teekaartide metoodiline raamistik, mille elluviimist piloteeritakse mh Kagu-Eestis	ReM		KETK	
	ÜPP Strateegiakava ja EMKVF-i 2021-27 sekkumiste <i>Innovatsioonikoostöö, Teadlaste ja kalurite ning vesiviljelusettevõtjate koostöötoetused, Kalapüügi, vesiviljelusettevõtete ja töötlemisettevõtete innovatsioonitoetused</i> ning <i>Riikliku uuringuteprogrammi</i> kaudu toetatud maa- ja rannapiirkondade ettevõtete koostööd T&A asutustega	ReM			
7.2.3 Uute maavarade kasutusvõimaluste ja sellega seotud keskkonnariskide analüüsimine (EE2035)	Tagatud uute maapõueressursside säästlik ja jätkusuutlik uurimine ning kasutamine, mille raames on analüüsitud uute maavarade kasutuselevõtu piirkondlikku kasu ning selle võimendamise võimalusi	KLM	ReM		
7.2.4 Põlevkivienergeetikast väljumist toetava teenuste ja investeeringute paketi käikulaskmine	Avatud Ida-Virumaale suunatud toetusmeede kaugkütte lahti sidumiseks põlevkivist (Narva linna kaugküte) (ÕÜF)	ReM		IVTK	

Ida-Virumaal (EE2035)	Õiglase ülemineku kavas on loodud võimalus ÖÜM II sambast vahendite kaasamiseks InvestEU nõuetele vastavate põlevkivisektori ettevõtete innovatiivsete tehnoloogiate ja jätkusuutliku infrastruktuuri arendamiseks	ReM		IVTK	
	Riigikaitseliste kõrguspiirangute leevendamine Kirde-Eestis tuuleparkide rajamise võimaldamiseks	KAM	KLM, ReM	IVTK	
	Töötatud välja ja rakendatud toetusmeede teadusvõimekuse pakkumise arendamiseks Ida-Virumaal ülikoolide konsortsiumi kaudu (ÕÜF)	HTM	MKM, ReM	IVTK	
	Avatud toetusmeede Ida-Viru ettevõtete teadusmahukuse kasvatamise ja TA mahuka pilootaristu rajamise toetamiseks (ÕÜF)	MKM		IVTK	
	Erasektorile suunatud toetusprogrammide tingimusi on tõlgitud vene keelde ning tagatud info kättesaadavus ja nõustamine	Ministeeriumid		IVTK	
	Avatud on programmipõhine toetusmeede ettevõtluse mitmekesistamise tugiteenuste ja taristu pakkumiseks Ida-Virumaal, sh partnerite võimestamine (ÕÜF)	MKM	ReM, IVEK, IVIA	IVTK	KuM on andnud sisendi vastavates meetmete tingimustes loomemajanduse edendamisega arvestamiseks.
	Viidud ellu Ida-Virumaa programmi ettevõtluskeskkonna toetusmeetmed, sh äri- ja startup- inkubaatorite ja iduettevõtete ökosüsteemi arendamiseks (IVP)	ReM	MKM, IVEK	IVTK	KuM on andnud sisendi vastavates meetmete tingimustes loomemajanduse edendamisega arvestamiseks.
	Avatud toetusmeetmed Ida-Virumaale investeerivatele ettevõtetele (kogusummas 168 mlj eurot) (ÕÜF)	MKM	ReM	IVTK	
7.3 Regionaalse ettevõtlus- ja investeerimiskeskonna ning piirkondlike ettevõtete lisandväärtuse kasvu toetavate tugiteenuste arendamine kõigis Eesti piirkondades koostöös KOV-dega (EE2035, TAIE2035, RP2024)	Tagatud välisinvestoritele regionaalse sihtturunduse ja investorteeninduse teenuse toetamine ja osutamine koostöös MAK võrgustikuga ning koolitatud tööstusalade arendajaid	MKM			
	Toetatud regionaalset turismialast koostööd ning EASI vahendusel piirkondlike turismiühikute organisatsioone, koostöövõrgustikke	MKM			
	Toetatud SF21+ meetmetest maakondlike arenduskeskuseid ettevõtjatele nõustamisteenuste pakkumisel ning VKEde võimekuse kasvatamisel nutika spetsialiseerumise, tööstuse kolmikpöörde ja ettevõtluse valdkonnas väljaspool Tallinna linnapiirkonda (summas 8,77 mlj eurot). Alustavate ja tegutsevate ettevõtjate tugisüsteem toimib kõigis maakondades arvestades piirkondade spetsiifiliste vajadustega (MKAS-d, TAIE35)	MKM	SOM, Töötukassa, EIS, MAK-d		
	Töötatud välja ja rakendatud toetusmeede ettevõtluskeskkonna arendamiseks väljaspool Harjumaad ja Tartu linnapiirkonda, meetme piirkondliku rahajaotuse koostamisel võetakse arvesse piirkondade sotsiaalmajanduslikku olukorda, projektivalik põhineb maakonna arengustrateegiatel	ReM			
	Toetatud piirkondlike ettevõtluskeskkonna arendamise tegevusi maakondlike arengustrateegiate elluviimise meetmest (RP24)	ReM			
	Tagatud toetusvõimalused piirkondade ettevõtete arengu ja lisandväärtuse suurendamise tugitegevustele piirkondliku elu- ja ettevõtluskeskkonna toetusmeetme raames (aastani 2023) (RP24)	ReM			
	RRFi meetme Tööstusalades taastuvelektri tootmiselõu kasutuselevõtu kavandamine kavandamisel ja elluviimisel on arvestatud regionaalse dimensiooniga ning kaalutud regionaalsete erisuste rakendamist meetme elluviimisel	MKM			
	RRFi meetme Elektrivõrgu tugevdamise programm taastuvenergia tootmisvõimekuse tõstmiseks ning kliimamuutustega kohanemiseks elluviimisel suunatud meetme fookus piiratud võrguvõimekusega Lääne-Eestisse	KLM			
	Toetatud Kagu-Eesti mainekujunduse kava 2020-22 tegevuste elluviimist	ReM		KETK	

	Ida-Virumaal on arendatud metsaühistute pädevust, metsaühistud on välja arendatud maakonna metsaomanikele kõiki metsakasvatusteenuseid pakkuvaks metsaomanike omaabiorganisatsiooniks ja muukeelseid metsaomanike integreeritud metsaomanike koostöövõrgustikku	KLM		IVTK	
7.4 Ettevõtete rahastamisallikate mitmekesistamine ja kättesaadavuse soodustamine tömbekeskustest eemal asuvates piirkondades tegutsevatele ettevõtetele (EE2035, TAIE35)	Töötatud välja ettevõtluse investeringute suurendamiseks väljaspool Tallinna ja Tartut käendustasu kompensatsioon ettevõtjatele, kel ei ole endal piisavat tagatist	MKM	ReM		
	Käivitatud regionaalaan ettevõtjatele väljaspool Tallinna ja Tartut tehtavate põhivarainvesteeringute kaasrahastamiseks koos panga või liisinguettevõttega	MKM	EISA		
	Valminud analüüs ja ettepanekud maapiirkondade ettevõtete rahastamisvõimalustele ligipääsu parandamise kohta ning kaalutud/rakendatud täiendavaid põllumajandustootjate likviidsust parandavaid meetmeid (käibekapitalilaenu, pangalaenu refinantseerimine, garantii- ja käendusskeemid vmt) (PÖKA35)	ReM	MKM, MES		
	Ettevõtlusarengut toetavate finantsinstrumentide jm rahastamisvahendite rakendamisel seiratakse vahendite piirkondlikku jaotust ning kavandatud vajadusel täiendavaid lahendusi, millega nende piirkondlikku jaotust/mõju ühtlustada	MKM	EISA		
Juurprobleem 8: piirkondlikud erinevused ettevõtetele vajalike oskustega tööjõu kättesaadavuses „Eesti 2035“ siht: Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik ... pakkudes ettevõtlusele arenguvõimalusi kõigis piirkondades					
8.1 Haridusvaldkonna arengukava ja ettevõtlusvaldkonna arengukava (TAIE2035) ning nende programmide elluviimise seires olulisemate mõõdikute saavutatuse jälgimine ka regionaalselt	Võimalusel jälgitud seires mõõdikute regionaalseid erinevusi (eelkõige maakondlikus või NUTS3 piirkondade lõikes), vajadusel kavandatud täiendavad sekkumised meetmetes nende regionaalse mõju ühtlustamiseks, kui piirkondlikud erinevused mõõdikute osas ei vähene: <i>*täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr</i> <i>*eri- ja kutsealase haridusega täiskasvanute (25–64-aastaste) osakaal</i>	HTM			
8.2 Ettevõtlusele arenguvõimaluste pakkumiseks kõigis piirkondades (EE2035) regionaalsele ettevõtlusele vajaliku tööjõu parem ettevalmistamine koostöös regionaalsete ja kohalike huvipooltega	Piirkondlike hariduskeskuste ja kutsevaldkondade tippkeskuste õppekavade väljatöötamise kaasatud piirkondlikud Töötukassa esindused, MAKd, KOV-d ning kohalikud ettevõtjad (lisaks valdkonna asjakohastele organisatsioonidele ja ekspertidele üle Eesti)	HTM			
	Piirkondade (sh maapiirkondade ja väikelinnade) ettevõtjatele tagatud nõustamis- ja tööjõukoolituse teenused tööjõuprobleemide lahendamiseks (Jõgeva MKAS)	SOM	Töötukassa		
	Tagatud on ettevõtjate vajaduste kohta info suunamine haridusasutustesse, sh kutseõppeasutustesse ja ülikoolide regionaalsetesse kolledžitesse koostöös MAK-i, Töötukassa ja KOVdega, mis aitab parandada tööjõu kättesaadavust tehnoloogia ja arendusmahukate (välis)investeeringute maandamisel (TAIE35)	MKM	SOM, HTM		
	Taotletud lisavahendid üürielanute rajamise toetusmeetme jätkamiseks töö- ja tööjõuvajaduste paremaks rahuldamiseks piirkondades (Hiium, Pärnu, Rapla MKAS). Meetme jätkumise korral on Ida-Virumaa puhul rakendatud soodustavad erisused meetme rakendamisel	MKM			
	Töötatud välja ja rakendatud toetusmeede Ida-Virumaa ettevõtluse ning inimeste tööalaste oskuste mitmekesistamiseks (IVP)	ReM	KUM, MKM, SOM	IVTK	Integratsiooni Sihtasutus viis 2023.a. lõpus riigihanke eesmärgiga leida partner(-id), kes viib (viivad) ellu 130-le Harjumaal ja vähemalt 130-le Ida-Virumaal avalikus sektoris töötavatele eri keele- ja kultuuritaustaga ebapiisava eesti keele oskusega inimesele keeleõppe eesmärgil tööjõulähetusprogrammi. Tegevused viiakse läbi perioodil veebruarist 2024 kuni 31. augustini 2025. MKMi välja töötatud ÕÜF vastavate meetmete tingimustes on arvestatud loomemajanduse edendamiseks.

	Avatud programmpõhine toetusmeede "Töölt-töole liikumise ning töötajate ümberprofileerimise toetused põlevkivisektori töötajatele" Ida-Virumaale summas 5 mlj eurot (ÕÜF)	SOM	ReM	IVTK	
	Avatud on toetusskeem "Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses" (ÕÜF)	HTM		IVTK	
	Muudetud piirkondliku töökoha loomise toetuse tingimusi ja võimaldatud põlevkivisektoris töö kaotanud inimeste värbamist toetusega soodustingimustel, st ilma eelneva 6 kuud töötamise nõudeta. Ida-Virumaale võimaldatakse toetust nimetatud soodustingimustel	SOM		IVTK	ELLUVIIMINE PEATATUD
	SF21+ Hariduse, ühiskonna ja tööturu seoste meetmed (sh meetme Kõrge tööhõive taseme saavutamine ja hoidmine oskuste arendamise toetus) on suunatud kehvema tööturuolukorraga piirkondadesse ning kaalutud on piirkonniti diferentseeritud lahenduste kasutamist meetmete rakendamisel	HTM	SOM		
	Toetusmeetme Sektoritevahelise mobiilsuse toetus (SF21+) elluviimisel rakendatud projektide hindamisel lisaboonust ettevõtjatele väljapoolt Harju- ja Tartu maakonda	HTM			
8.3 OSKA tööjõuvajaduse prognoosi arendamine ametipõhiselt oskuste ning piirkonna põhiseks (EE2035)	Tööjõu ja oskuste vajaduse seire- ja prognoosüsteemi (OSKA) prognooside piirkonnapõhisus arendatud koostöös piirkondlike Töötukassa esinduste, ettevõtlusorganisatsioonide ja MAK-dega. OSKA prognoosid ning Töötukassa piirkondliku tööjõuvajaduse prognoosid on sisendiks kutsehariduses, täiskasvanuhariduses ning kõrgkoolidele õppekavade ja koolitusmahtude kavandamisel	HTM	MKM, SOM, ReM, Kutsekoda, Töötukassa		
8.4 Regionaalsetes kolledžites kõrghariduse pakkumine ja nende funktsioonide laiendamine arvestades regionaalpoliitilisi eesmärgi (EE2035)	Ülikoolide regionaalsetes kolledžites kõrgharidusõppe pakkumiseks on arvestatud rahastus ülikoolide rahastusmudeli või riigieelarvelise lisarahastuse raames ning toetatakse piirkondlikule arengule vajalike muude funktsioonide (nt täiendus- ja ümberõpe) toimimist rakenduskava prioriteetide „Õiglane üleminek“ ja „Sotsiaalsem Eesti“ (erieesmärgid e, g, i) meetmete raames	HTM			
Juurprobleem 9: KOVde piirkonniti erinev finants-, haldus- ja teenuste osutamise võimekus					
„Eesti 2035“ siht: Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik ... kus avalikud teenused on kvaliteetsed ja kättesaadavad olenemata elukohast					
9.1 Riigivalitsemise tulemusvaldkonna "Tõhus riik" programmide elluviimise seires olulisemate mõõdikute jälgimine ka KOV sektori võrdluses ja regionaalselt	Jälgitud riigivalitsemise tulemusvaldkonna programmide seires asjakohaste mõõdikute regionaalseid erisusi (eelkõige maakondlikus või NUTS3 piirkondade lõikes), vajadusel kavandatud täiendavad sekkumised KOV sektori võimekuse ühtlustamiseks keskvalitsuse omaga ja piirkonniti, kui piirkondlikud erinevused mõõdikute osas ei vähene	ReM, RAM			
9.2 Kohalike omavalitsuste rolli suurendamine riigivalitsemises detsentraliseerimise ja piirkondliku koostöö edendamise kaudu (EE2035, RPP2024)	Vajadusel analüüsitud täiendavate ülesannete üleandmise võimalusi KOV-dele ja toetatud ministeeriume ülesannete üleandmise korraldamisel. Muuhulgas vaadatud üle ja tehtud vajalikud ettepanekud riigi ja KOVde ülesannete rahastamise muutmiseks (RPP24)	ReM	Riigikantselei, muud ministeeriumid		
	Valminud Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise eelnõu eesmärgiga parandada omavalitsuste enesekorraldusõigust ning muuta KOV korraldus lihtsamaks ja paindlikumaks, tähtajaga 2024.a (VVTP)	ReM			
	Valminud analüüs ja ettepanekud regionaalse ebavõrdsuse vähendamist ning ühiskondliku ja üleilmsete muutustega kohandumist toetava tuleviku kohaliku omavalitsuse mudeli alternatiividega, tähtajaga 2024.a detsember (VVTP)	ReM			
9.3 KOV-ide haldus- ja arendusvõimekuse edendamine (EE2035, RPP2024) kohalikul ja regionaalsel tasandil	Saavutatud alljärgnevad väljundid KOV-de haldus- ja arendusvõimekuse arendamisel				

9.3.1 KOV-de haldus- ja arendusvõimekuse, sh kvaliteetsete ja kasutajakesksete teenuste osutamise võimekuse tugevdamise tugitegevuste osutamine (RPP2024, EE2035)	Töötatud välja regionaalarengu toetusmeetmed (SF 21+), mille raames toetatud: *kohalike omavalitsuste arendusvõimekust toetavate uuringute, ekspertiiside, pilootprojektide läbiviimist; *arendus- ja koolitusprogrammide ning rakke- ja ekspertrühmade korraldamist	ReM			
	Loodud ministeeriumide ülene juhtrühm/võrgustik riigi strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajalike inimvara arendustegevuste koordineeritud planeerimiseks ning vajalike oskuste arendamiseks kohalikul ja regionaalsel tasandil	ReM			
	Ministeeriumite vahelises koostöös on kavandatud riigi strateegiliste eesmärkide täitmise toetamiseks vajalikud KOV-de koolituse- ja arendustegevused vm meetmed nende elluviimiseks, sh valdkonnaülestes eesmärkides (digivõimekus, KOV arendusvõimekus, KOV koostöö, teenuste arendamine ning rohepööre)	ReM, muud ministeeriumid			
	Viidud läbi ruumilooma täienduskoolituse programm KOV-dele	ReM			
	Välja töötatud ja rakendatud aastaks 2025 SF21+ toetusmeede <i>Kohalike omavalitsuste võimestamine roheliste investeeringute tegemisel</i> , maksumusega 4 mlj eurot	ReM			
	Loodud juhend ühtsete põhimõtete rakendamiseks KOVides kriisideks valmisoleku tagamisel ja kriisijuhtimisel ning toetatud KOVde kriisiõppuste ja koolituste läbiviimist	SIM, Riigikantselei	PÄA, SKA		
	Pakutud on koolitusi maakondlikele kodanikuühiskonna konsultantide arendamiseks	SIM			
	Korraldatud koolitusi KOV-ide spetsialistidele aitamaks paremini toetada NEET-noorte toimetulekut	SOM, HTM	Riigikantselei		
	Loodud kvaliteedi ja innovatsiooni juhtimise arendamise tööriistakast kohalikele omavalitsustele ja haridusasutustele eesmärgiga toetada kvaliteetse ja kaasava hariduse kättesaadavust kõikidele õpilastele sõltumata elukohast	HTM			
	Toetatud on KOV-ide rolli ennetava ja turvalise elukeskkonna põhisuunajana ning avaliku ruumi planeerimisel turvalise ruumilooma põhimõtete rakendamist, mis aitavad ennetada süütegusid ja õnnetusi ning hõlbustavad neile reageerimist (STAK30)	SIM	PPA		
	Linnade suunaliste Euroopa Horisondi missioonivaldkondade koordineerimisel ja sisendi andmisel selle rahastamisinstrumentide kavandamisele on arvestatud regionaalseid vajadusi ja eripärasid. Missioonivaldkondade elluviimise tulemusel on võimestatud piirkondlike ja kohalike ametiasutusi üleminekul kliimaneturaalsusele.	HTM, KLM	ReM		
	Arendatud rakendust <i>minuomavalitsus.ee</i> , võimaldades rakenduse kasutamise igapäevaseks tööriistaks kohalike omavalitsuste teenuste arendamisel ning omavalitsuste ülesannetega seotud poliitika kujundamisel	ReM			

Iseseisvat toimetulekut toetavate ja kvaliteetsete sotsiaalteenuste ning hooldusvõimaluste tagamise toetusmeetmetes (SF21+) on arvestatud regionaalseid vajadusi ja piirkonniti diferentseeritud lahendusi meetmete rakendamisel, sh:
Eakate teenusmajade loomise toetuse puhul rakendatud piirkonniti erinevaid omaosaluse määrasid vanemaealiste arvu, sotsiaalkaitse kulude suurus ja KOV finantsvõimekust arvestades;
Kohalike tegevusgruppide toetus pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamiseks suunatud kohalike LEADER tegevusgruppidele maapiirkondades, lähtudes toetusvahendite jaotamisel piirkonna vanemaealiste ja puuetega inimeste arvust

	Suurendamaks KOVde võimekust sotsiaalteenuste pakkumisel ja innovatsioonis on ellu viidud <i>sotsiaalvaldkonna arendusprogramm</i> Kagu-Eesti kohalikele omavalitsustele ning suunatud eraldi taotlusvoor Kagu-Eesti omavalitsuste võimestamiseks summas ligikaudu 1 mlj eurot (SF21+ vahenditest)	SOM	SKA	KETK	
	Suurendatud Kagu-Eesti KOV üksuste võimekust rahvatervise edendamisel	SOM		KETK	
9.3.2 KOV-de finantsvõimekuse ja finantsautonoomia tugevdamine	Valminud analüüs ja ettepanekud riigi ja kohalike omavalitsuste maksubaasi laiendamise kohta (tähtaeg 2024.a) (VVTP)	RM	ReM		
	Valminud analüüs ja ettepanekud kohalike omavalitsuste tulubaasi ümberkujundamiseks (tähtaeg 2023.a) (VVTP)	ReM			
9.3.3 Kohaliku tasandi võimekuse ja motivatsiooni suurendamine ettevõtluse arendamisel ja ettevõtluskeskkonna kujundamisel (EE2035, RPP2024)	Analüüsitud ja töötatud välja ettepanekud Vabariigi Valitsusele KOVde rolli ja motivatsiooni suurendamiseks ettevõtluskeskkonna arendamisel, sh piirkondlikku ettevõtlust soodustavate maksumuudatuste kaalumiseks 2021.a lõpuks ning alustatud on ettepanekute elluviimist	ReM	MKM		
	Arendatud ja toetatud olemasolevat ettevõtlusarengu spetsialistide võrgustikku MAK-des ning loodud KOVde ettevõtlusarengu spetsialistide võrgustik, mille tegevustega (sh koolitused, nõustamised, seminarid) on võimestatud KOVe ja nende koostööd piirkondliku ettevõtluse arendamisel	ReM, MKM	MAK-d		
9.3.4 Riigi funktsioonide täitmiseks mittevajaliku riigimaa kohalikele omavalitsustele arendustegevuseks kasutusse andmise lihtsustamine (Harju, Jõgeva, L-Viru, Rapla MKAS)	Valminud analüüs ja koostatud ettepanekud Vabariigi Valitsusele KOV-dele maa ettevõtluse arendamiseks üleandmise lihtsustamise kohta. Valitsuse heaks kiidetud ettepanekute alusel valmistatud ette riigivaraseaduse ja maareformi seaduse muutmist käsitlev eelnõu ning koostatud juhend riigiabi võimaliku esinemise hindamiseks	ReM, MKM, RM	Maa-amet		
	Valminud analüüs ja ettepanekud linnades ja asulates kasutuses mitteoleva riigimaa võõrandamise võimaluste kohta (tähtaeg 2024.a) (VVTP)	REM			
9.3.5 Kohalike e-teenuste arendamine koostöös KOV-dega (VVTP), mis lahendavad eelkõige KOVde ühiseid IKT arengu vajadusi (KOVde IKT ühislahendused)	Toetatud KOVde ühiste/üleriigiliste standardiseeritud e-teenuste ja IKT lahenduste arendamist SF21+ meetmete "Digiriik", "Valdkondade digipööre" jt avalikus sektoris digilahenduste ja uuenduste väljatöötamise ja kasutuselevõtu toetusest: riigiüleste avalike digiteenuste arendamise tulemusena saavutatud ühtne ja läbimõeldud avalike teenuste korraldus KOVide üleselt ning olukord, kus avalike digiteenuste osutamine ja riigi toimimine on tänu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia nutikale ja mugavale kasutamisele tõhusam, turvalisem, terviklikum, jätkusuutlikum ja avatum	MKM			
	Viidud ellu tegevused KOVde kompetentsi, digipädevuse ja paindlikkuse suurendamiseks	MKM			
	2021.a lõpuks valminud analüüs KOV-de e-teenuste ja IT juhtimise konsolideerimiseks	MKM			LÖPPENUD
	Toetatud KOV-de IT kompetentsikeskuse tegevust	ReM			
9.3.6. Tugevdatud kriisideks valmisolekut ja elutähtsate teenuste toimepidevust piirkondlikul ja kohalikul tasandil (EE2035)	Tugevdatud on KOVde, erasektori ja kolmanda sektori asutuste piirkondlikku koostööd elutähtsate teenuste tagamisel ning parendatud nende oskusi kriisi ajal tegutseda	SIM	RK, PÄA		
	Toetatud on KOV-ide valmisolekut koordineerida kriisiolukorras elutähtsate teenuste osutamist ning selleks vajalikke õppuseid, koolitusi jm teenuste toimepidevust kindlustavaid meetmeid	SIM	RK, PÄA		
	Tagatud regionaalsete kriisikomisjonide töö, sh kaasatud riigiasutused ja KOVid piirkondlikul tasandil. See aitab kaasa paremale võimekusele kohaliku ja regionaalse tasandi kriiside ennetamisel ja lahendamisel	SIM	RK, PÄA		
9.3.7 KOV võimekuse tõstmiseks keskselt koordineeritud personaliarendustegevused ministeeriumide ja üleriigilise omavalitsusliidu koostöös	Viidud läbi analüüs ning töötatud välja selle ettepanekud personaliarendustegevuste elluviimiseks	ReM	ELVL		

Juurprobleem 10 - piirkondlikud erinevused KOVde arenguväljavaadetes seoses elanike arvu muutustega				
---	--	--	--	--

Juurprobleemi lahendamisele aitavad kaasa läbivalt ka kõigi muude juurprobleemide all kavandatud tegevused

RETKi seirearuandes ja rakendusplaani seiretabelis kasutatavad lühendid

DMO	Destination Management Organisation, ehk „turismi sihtkoha organisatsioon“
DÜAK	digiühiskonna arengukava 2035
EE2035	üleriigiline strateegia "Eesti 2035"
EIS(A)	Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus
EL	Euroopa Liit
ELVL	Eesti Linnade ja Valdade Liit
EMKVF	Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
ERF	Euroopa Regionaalarengu Fond
ESF	Euroopa Sotsiaalfond
HEAK	Heaolu arengukava 2023–2030
HTM	Haridus- ja Teadusministeerium
HVAK	Haridusvaldkonna arengukava 2035
ITP	Inimkeskse tervise programm
IVP	Ida-Virumaa programm
IVOL	Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit
IVTK	Ida-Virumaa tegevuskava 2030
JUM	Justiitsministeerium
KETK	Kagu-Eesti tegevuskava 2030
KEVAD	Keskkonnavaldkonna arengukava 2035
KLM	Kliimaministeerium
KOKS	Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus
KOV	kohaliku omavalitsuse üksus või kohalik omavalitsus
KSH	keskkonnamõju strateegiline hindamine
KuAP	Kultuuri arengukava 2030
KUM	Kultuuriministeerium
KÜP	Kodanikuühiskonna programm
KÜSK	Kodanikuühiskonna Sihtkapital
MAK	Maakondlik arenduskeskus
MES	Maaelu Edendamise Sihtasutus
MKM	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
MKAS	maakonna arengustrateegia
MTA	Maksu- ja Tolliamet
MTÜ	mittetulundusühing
NEET	noored, kes ei õpi ega tööta
NUTS3	Nomenclature of Territorial Units for Statistics, Euroopa territoriaalse jaotuse klassifikatsiooni süsteem, mille alusel Eesti jaguneb 5 regiooniks (Põhja-, Kesk-, Kirde-, Lääne- ja Lõuna-Eesti)
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development, ehk Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
OSKA	OSKA-nimeline tööjõuvajaduse seire ja prognoosi süsteem
PPA	Politsei- ja Piirivalveamet
PÕKA	Põllumajanduse ja kalanduse arengukava
PAA	Päästemet
REACT-EU	Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe, Euroopa Liidu rahastusfond, mis on loodud COVID-kriisist väljumiseks ja Euroopa Liidu majanduse roheliseks, digitaalseks ja vastupidavaks ümberkujundamiseks
REKK	riiklik energia ja kliimakava 2030

REM	Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
RES	Riigieelarve strateegia
RK	Riigikantselei
RM	Rahandusministeerium
RMK	Riigimetsa Majandamise Keskus
RP, RPP	Regionaalpoliitika programm
RRF	Recovery and Resilience Facility, ehk Euroopa Liidu taaste- ja vastupidavusrahastu, mille eesmärk on toetada investeeringuid ja reforme majanduse pikaajaliseks taastumiseks ja
SF21+	ELi struktuurifondid perioodil 2021-2027
SIM	Siseministeerium
SKA	Sotsiaalkindlustusamet
SKP	sisemajanduse koguprodukt
SOM	Sotsiaalministeerium
STAK	siseturvalisuse arengukava 2030
TA	teadus- ja arendustegevus
TAI	Tervise Arengu Instituut
TAIE	Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021-2035
TAT	toetuse andmise tingimused
TLAK	transpordi ja liikuvuse arengukava 2035
TRAM	Transpordiamet
TSI	Technical Support Instrument, Euroopa Liidu programm liikmesriikidele erinevate reformide kavandamist ja läbiviimist toetava eksperttoe pakkumiseks
TöR	Eesti Maksu- ja Tolliameti töötamise register
VV	Vabariigi Valitsus
VVTP	Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm
ÕÜF	Õiglase Ülemineku fond, ehk Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika rahastamisvahend, mille eesmärk on toetada piirkondi, mis seisavad silmitsi kliimaneutraalsusele üleminekust tulevate tõsiste sotsiaalmajanduslike probleemidega
ÜKP	EL-i ühtekuuluvuspoliitika
ÜRP	Üleriigiline planeering
ÜTK	Ühistranspordi keskus